

Dosarul nr. 2ra-874/20

Prima instanță: Judecătoria Chișinău sediul central (jud. D. Băbălău)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. A. Danilov, A. Pahopol, O. Cojocaru)

ÎNCHEIERE

1 iulie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Ala Cobăneanu
Mariana Pitic
Nicolae Craiu

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de Victor Salinschi, reprezentat de avocatul Andrei Briceac

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a Nataliei Salinschi împotriva lui Victor Salinschi cu privire la încasarea datoriei și la

cererea reconvențională a lui Victor Salinschi împotriva Nataliei Salinschi cu privire la declararea nulă a contractului de împrumut

împotriva deciziei din 21 ianuarie 2020 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respins apelul declarat de Victor Salinschi și menținută hotărârea din 14 iunie 2019 a Judecătoriei Chișinău sediul central

constată:

La 5 iulie 2018, Natalia Salinschi a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Victor Salinschi cu privire la încasarea datoriei.

În motivarea acțiunii a invocat că la 26 decembrie 2012, între ea și Victor Salinschi a fost încheiat contractul de împrumut, autentificat de notarul public Tatiana Bistrițaia, prin care a împrumutat lui Victor Salinschi suma de 297 171 de lei cu data scadenței la 25 decembrie 2013.

După expirarea termenului prevăzut în contract, din cauza că debitorul întâmpina anumite probleme de ordin financiar, a hotărât să mai aștepte întoarcerea împrumutului.

A menționat că, deși s-a adresat de nenumărate ori cu solicitarea ca împrumutul să fie restituit, Victor Salinschi și-a onorat doar parțial obligațiile, astfel, în anul 2016 a achitat suma de 23 000 de lei, iar la 16 iunie 2018 – 10 696,05 de lei din suma restantă, or suma restantă ce urmează a fi achitată de către pârât constituie 263 303,95 de lei.

Cu referire la prevederile art. 602 și 619 Cod civil, a considerat că este îndreptățită să solicite încasarea dobânzii de întârziere pentru neexecutarea obligației

în termen, care conform calculului anexat la dosar, constituie suma de 142 265,94 de lei.

Prin urmare, suma totală datorată de pârât constituie 405 569,89 de lei.

De asemenea, a indicat că obligația este în termen, deoarece în anul 2016, înainte de expirarea termenului de prescripție, pârâtul a achitat o parte din datorie.

Și-a întemeiat pretențiile în baza dispozițiilor art. 8-14, 277, 512-514, 572, 575, 583, 602, 617, 619, 867, 871 Cod civil, art. 4, 5, 7, 12, 28, 32, 166-168 CPC.

A solicitat admiterea acțiunii, încasarea din contul lui Victor Salinschi în beneficiul ei a datoriei în mărime de 405 569,89 de lei, a taxei de stat în mărime de 12 168 de lei, precum și a tuturor cheltuielilor de judecată.

Prin încheierea din 2 octombrie 2018 a Judecătoriei Chișinău sediul central, a fost respinsă cererea privind excepția de tardivitate invocată de Victor Salinschi, reprezentat de avocatul Adrian Mînzăteanu.

La 22 ianuarie 2019, Salinschi Victor, reprezentat de avocatul Adrian Mînzăteanu a depus cerere reconvențională împotriva Nataliei Salinschi cu privire la declararea nulă a contractului de împrumut.

În motivarea acțiunii reconvenționale a invocat că contractul de împrumut nr. 5090 din 26 decembrie 2012 este nul, fiind un act juridic simulat.

A comunicat că la 2 septembrie 1999, în urma participării sale la licitația publică, a încheiat cu Inspectoratul Fiscal de Stat mun. Chișinău contractul de vânzare-cumpărare a bunurilor sechestrate nr. 6365, prin care a cumpărat construcția situată în mun. XXXXX str. XXXXX, nr. cadastral XXXXX, achitând integral costul imobilului.

A precizat că la 7 aprilie 2000, s-a căsătorit cu Natalia Calestrov (Salinschi), iar la 26 februarie 2013, OSC Cimișlia a înregistrat divorțul dintre el și Natalia Salinschi.

În anul 2011, a ajuns la o înțelegere cu Vladimir Salinschi (verișorul său), ultimul urmând să procure ½ cotă-parte din construcția din str. XXXXX la un preț de 53 000 de euro.

Totodată, Vladimir Salinschi venise cu inițiativa de a participa la procesul de privatizare a terenului aferent, dat fiind că acest proces de privatizare era blocat de către Primăria mun. Chișinău și alte persoane care intenționau să acapareze acest teren, a acceptat propunerea lui Vladimir Salinschi.

Astfel, la 24 iunie 2011, între el și Vladimir Salinschi a fost încheiat un contract, numit contract de arvună, ca garanție pentru implicarea lui Vladimir Solinschi în acest proces de privatizare a terenului.

În contract se menționa că lui și Nataliei Salinschi a fost transmisă suma de 506 000 de lei cu titlu de arvună, însă de fapt, la acea dată nu a fost transmisă nicio sumă de bani, contractul fiind încheiat la solicitarea lui Vladimir Salinschi.

A mai menționat că Vladimir Salinschi a propus de a achita bani Nataliei Salinschi, ca ultima să nu încurce la procedura de privatizare.

Așadar, dânsul s-a conformat indicațiilor lui Vladimir Salinschi, în care avea încredere și care a promis că singur se va clarifica cu suma care urmează să fie achitată Nataliei Salinschi.

La 14 decembrie 2012, Vladimir Salinschi i-a transmis Nataliei Salinschi suma de 16 000 de euro, iar la aceeași dată Natalia Salinschi a scris cu mâna proprie o recipisă, în care a indicat că a primit suma de 16 000 de euro pentru ½ cotă-parte pentru imobilul din str. XXXXX care îi aparține și că Vladimir Salinschi îi rămâne dator cu 5 000 de euro pentru imobilul menționat, iar la achitarea sumei integrale se obliga să meargă la notar pentru a finaliza contractul.

La 26 decembrie 2012, la notarul Tatiana Bîstrițcaia, au mai fost încheiate două contracte: contractul nr. 5083 din 26 decembrie 2012 de determinare a cotelor-părți din proprietatea comună în devălmășie cu vânzarea-cumpărarea cotelor-părți din imobil și contractul nr. 5090 din 26 decembrie 2012 de împrumut a banilor, încheiate între el și Natalia Salinschi.

Respectiv, contractul de împrumut a banilor nr. 5090 din 26 decembrie 2012 a fost încheiat ca o modalitate ascunsă de plată pentru contractul nr. 5083, or în realitate, nu a existat un raport juridic de împrumut, iar Natalia Salinschi nu i-a transmis efectiv nicio sumă cu titlu de împrumut în baza contractului nr. 5090.

A remarcat că nu a fost de acord cu încheierea acestor contracte la 26 decembrie 2012 și le-a semnat doar ca urmare a insistenței și constrângerii din partea lui Vladimir Salinschi, precum și presiunii din partea Nataliei Salinschi, dânsul nici nu a pătruns în esența contractelor din 26 decembrie 2012, semnându-le la indicația lui Vladimir Salinschi.

Referitor la declarația Nataliei Salinschi ca martor în cauza penală și recunoașterea caracterului simulat al contractului de împrumut din 26 decembrie 2012, a menționat că procesul de privatizare a terenului a durat câțiva ani, fapt care a generat neînțelegeri între el și Vladimir Salinschi, ultimul depunând și o plângere penală, fiind intentată cauza penală în baza elementelor art. 190 Cod penal.

Astfel, fiind audiată în calitate de martor în cadrul cauzei penale, la 21 martie 2018, prin declarațiile Nataliei Salinschi se confirmă că nu a existat niciun raport juridic de împrumut și că Natalia Salinschi nu i-a transmis bani cu împrumut.

Suplimentar, a comunicat că la 23 martie 2018, Natalia Salinschi i-a expediat o scrisoare prin care a confirmat încă odată cele menționate, inclusiv faptul că nu a existat vreun contract de împrumut dintre părți.

O altă dovadă a faptului că între părți nu a existat un contract de împrumut este prezentată de însăși Natalia Salinschi ca anexă la cererea sa de chemare în judecată.

În una din recipise scrise de Natalia Salinschi la 22 iunie 2012, ultima a menționat că „sunt nevoită să merg în instanța de judecată să-mi capăt ce-mi aparține din imobilul din str. XXXXX”.

A reiterat, reieșind din prevederile art. 6/6 din Legea nr. 633 din 10 noiembrie 1995 cu privire la modul de urmărire a impozitelor, taxelor și altor plăți (în vigoare la acel moment), că din momentul semnării actului de ridicare a bunurilor sechestrate, dreptul de proprietate trece la cumpărător.

Faptul dat este confirmat și prin hotărârea irevocabilă din 24 octombrie 2011 a Curții de Apel Chișinău, prin care instanța a constatată că Consiliu municipal Chișinău ilegal a acceptat cererea SA „Termoinstalare” privind vânzarea terenului

aferent obiectivului privatizat și anume, a construcției individualizate cu nr. cadastral XXXXX, situată în mun. XXXXX sectorul XXXXX str. XXXXX, or după cum a fost constatat, această construcție încă la 15 septembrie 1999 a trecut în proprietatea lui.

Prin urmare, construcția din str. XXXXX era și este proprietate individuală a lui, fiind dobândită până la înregistrarea căsătoriei și nu există în genere temei legal pentru Natalia Salinschi de a pretinde dreptul de proprietate asupra la ½ cotă-parte din construcție.

Și-a întemeiat pretențiile în baza dispozițiilor art. 216, 217, 221 Cod civil.

A solicitat admiterea acțiunii reconvenționale, constatarea nulității absolute a contractului de împrumut nr. 5090 din 26 decembrie 2012, autentificat de notarul public Tatiana Bistrițaia, ca fiind un act juridic simulat, precum și încasarea din contul Nataliei Salinschi în beneficiul lui a cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 14 iunie 2019 a Judecătoriei Chișinău sediul central, a fost admisă integral acțiunea Nataliei Salinschi.

A fost încasată de la Victor Salinschi în beneficiul Nataliei Salinschi datoria în mărime de 405 569,89 de lei.

A fost respinsă acțiunea reconvențională a lui Victor Salinschi ca neîntemeiată.

Au fost încasate din contul lui Victor Salinschi în beneficiul Nataliei Salinschi cheltuielile judiciare privind plata taxei de stat în mărime de 12 168 de lei și cheltuieli privind plata asistenței juridice în mărime de 5 000 de lei.

Prin decizia din 21 ianuarie 2020 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul declarat de Victor Salinschi și menținută hotărârea primei instanțe.

Întru consolidarea soluției adoptate, prima instanță și instanța de apel au considerat întemeiată cerința din acțiunea inițială privind încasarea de la Victor Salinschi în beneficiul Nataliei Salinschi a sumei de 263 303,95 de lei cu titlu de datorie, în temeiul contractului de credit nr. 5090 din 26 decembrie 2012, or la materialele dosarului nu au fost prezentate careva probe cu privire la restituirea de către Victor Salinschi a datoriei ce rezultă din contractul menționat.

În aceeași ordine de idei, au constatat instanțele de judecată ierarhic inferioare ca fiind întemeiată și pretenția privind încasarea dobânzii de întârziere pentru perioada 6 iulie 2015 - 2 iulie 2018 în mărime de 142 265,94 de lei.

Cu referire la netemeinicia acțiunii reconvenționale înaintată de Victor Salinschi, instanțele de judecată ierarhic inferioare au stabilit că actul juridic, a cărui nulitate se solicită, în principiu nu are la baza intenția de a ascunde acte juridice, or prin actul dat, nu au fost afectate sau facilitate cumva efectele contractului de arvună nr. 2720 din 24 iunie 2011 sau a contractului de determinare a cotelor-părți din proprietatea comună în devălmășie cu vânzarea-cumpărarea cotelor-părți din imobil nr. 5083 din 26 decembrie 2012, acestea fiind considerate acte distincte, întocmite în conformitate cu normele legale și care au scopul producerii efectelor juridice, sesizabile de către părțile contractante.

Totodată, instanța de apel a apreciat ca fiind declarative argumentele lui Victor Salinschi precum că contractul de împrumut nr. 5090 din 26 decembrie 2012,

este un contract simulat și încheiat fără un scop de a primi sumele de bani indicate în act, or atât în prima instanță, cât și în instanța de apel, potrivit înscrisului cu privire la decontările reciproce se elucidează că Natalia Salinschi a recepționat anumite sume în temeiul contractului de împrumut din 26 decembrie 2012, contrasemnate de altfel de către Victor Salinschi. De asemenea, prin scrisoare adresată Nataliei Salinschi din 2017-2018, în timpul arestului preventiv, Victor Salinschi confirmă datoria și menționează că o va restitui parțial.

La 4 februarie 2020, Victor Salinschi, reprezentat de avocatul Andrei Briceac a declarat recurs împotriva deciziei din 21 ianuarie 2020 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea acestuia, casarea integrală a hotărârii primei instanțe și a deciziei instanței de apel, cu pronunțarea unei noi hotărâri de respingere integrală a acțiunii înaintată de Natalia Salinschi, admitere integrală a acțiunii reconvenționale înaintată de el și declararea nulității contractului de împrumut nr. 5090 din 26 decembrie 2012.

În motivarea recursului a invocat dezacordul cu actele judecătorești recurate, deoarece instanțele de judecată ierarhic inferioare nu au aplicat legea care trebuia aplicată și au interpretat în mod eronat legea, în consecință, au adoptat o soluție care încalcă în mod evident și grav prevederile materiale.

Instanțele de judecată ierarhic inferioare nu au elucidat circumstanțele care au stat la baza încheierii contractului de împrumut.

Totodată, concluzia primei instanțe denotă clar aplicarea unei legi care nu trebuia a fi aplicată, or în acțiunea reconvențională a fost solicitată declararea nulității contractului de împrumut pe motiv că acesta este unul simulat și nu unul fictiv.

Instanțele de judecată ierarhic inferioare trebuiau să constate încălcarea ordinii de drept, or nu poate fi vorba despre o respectare a ordinii de drept, în situația încălcării de către Natalia Salinschi a normelor imperative ale legii, care la încheierea contractului de împrumut era conștientă de faptul că contractul de împrumut ascunde contractul de vânzare-cumpărare definitivă a 1/2 cotă-parte din construcția din str. XXXXX, dar și-a exprimat acordul.

La caz, se atestă încălcarea ordinii de drept, prin încheierea actului juridic simulat, care reprezintă o încălcare a normelor generale de drept și principiilor dreptului civil, deci instanța nu poate nega faptul că contractul de împrumut nr. 5090 din 26 decembrie 2012 a fost încheiat fără încălcarea normelor legale.

Instanțele de judecată ierarhic inferioare trebuiau să aprecieze corespunzător circumstanțele în raport cu normele materiale pentru a elucida două împrejurări importante și anume, că banii pretins transmiși cu împrumut de Natalia Salinschi erau proprietate personală sau proprietate comună și că banii pretins primiți cu împrumut de către el de la Natalia Salinschi au fost folosiți în interes personal sau interes comun (de familie).

Prima instanță, trebuia să țină cont că în perioada când Natalia Salinschi pretinde că i-a dat cu împrumut bani, ei se aflau în căsătorie, în regim de proprietate comună în devălmășie.

Corespunzător, toate pretinsele tranzacții s-ar fi produs în cadrul aceluiasi patrimoniu comun, or pasivul proprietății comune s-ar fi diminuat cu aceeași sumă cu care s-a majorat activul proprietății comune, astfel încât ambii gestionari ai proprietății comune în devălmășie nu ar putea pretinde ceva unul de la altul, deoarece ei împart în mod egal atât pasivul, cât și activul.

În consecință, instanțele de judecată ierarhic inferioare nu au aplicat norma care trebuia să fie aplicată și anume, art. 20 și 22 Codul familie.

La 18 mai 2020, prin intermediul poștei electronice, Victor Salinschi, reprezentat de avocatul Andrei Briceac a depus argumente suplimentare la recursul declarat împotriva deciziei din 21 ianuarie 2020 a Curții de Apel Chișinău, prin care la fel a solicitat admiterea recursului, casarea integrală a hotărârii primei instanțe și a deciziei instanței de apel, cu pronunțarea unei noi hotărâri de respingere integrală a acțiunii înaintată de Natalia Salinschi, admitere integrală a acțiunii reconvenționale înaintată de el și declararea nulității contractului de împrumut nr. 5090 din 26 decembrie 2012.

La 22 mai 2020, în adresa Nataliei Salinschi și avocatului Victor Lupu a fost expediată copia cererii de recurs depusă de Victor Salinschi, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire anexată la materialele dosarului (f. d. 23 vol. II), fiind recepționată de către Natalia Salinschi la 28 mai 2020 și de avocatul Victor Lupu la 3 iunie 2020, ceea ce se atestă prin avizele de recepție anexate la actele cauzei (f. d. 24, 25 vol. II).

La 17 iunie 2020, Natalia Salinschi, reprezentată de avocatul Victor Lupu a depus referință la recursul declarat de Victor Salinschi, solicitând respingerea recursului.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Astfel, se constată că recurentul s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul la 4 februarie 2020 împotriva deciziei din 21 ianuarie 2020 a Curții de Apel Chișinău în termenul legal.

Examinând temeiurile recursului declarat de Victor Salinschi, reprezentat de avocatul Andrei Briceac, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul drept inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) CPC, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiasi articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța

judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Victor Salinschi, reprezentat de avocatul Andrei Briceac, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat se referă la dezacordul recurentului cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei contestate.

De altfel, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că, criticile aduse împotriva deciziei din 21 ianuarie 2020 a Curții de Apel Chișinău în recursul suplimentar depus de către Victor Salinschi, reprezentat de avocatul Andrei Briceac la 18 mai 2020, nu pot fi avute în vedere, întrucât acestea au fost formulate mult după termenul legal de motivare a recursului.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Distinct de aceste constatări, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII CPC, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) CPC, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 CPC, însă, din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva

sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr. 26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție conchide că recursul declarat de Victor Salinschi, reprezentat de avocatul Andrei Briceac urmează a fi considerat ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 433 lit. a), 440 alin. (1) CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Victor Salinschi, reprezentat de avocatul Andrei Briceac.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Ala Cobăneanu

Judecătorii

Mariana Pitic

Nicolae Craiu